

Udskriftsdato: 25. december 2025

2016/1 BTL 170 (Gældende)

Betænkning over Forslag til lov om ændring af straffeloven (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse)

Ministerium: Folketinget

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven

(Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse)

[af Bruno Jerup (EL) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. marts 2017 og var til 1. behandling den 25. april 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 11 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af S og IA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget bemærker, at Dansk Folkeparti ønsker blasfemiparagraffen afskaffet og derfor støtter det af Enhedslisten fremsatte lovforslag. Dansk Folkeparti bemærker, at paragraffen er en klar begrænsning af ytringsfriheden – en frihed, som Dansk Folkeparti betragter som fundamental for vores demokrati.

Dansk Folkeparti bemærker samtidig, at § 266 b i straffeloven ligeledes er en hindring for en sund, fri og åben samfundsdebat, hvorfor Dansk Folkeparti også vil arbejde ufortrødent videre for afskaffelsen af denne paragraf.

Venstres medlemmer af udvalget bemærker, at forbuddet mod blasfemi – i dag formuleret i straffelovens § 140 – har eksisteret i dansk straffelovgivning i 151 år. Bestemmelsen har alene medført dom i to retssager i denne periode.

Forbuddet fremstår som en indskrænkning i den almindelige ytringsfrihed. Venstre mener principielt, at der bør være så få indskrænkninger i ytringsfriheden som muligt med henblik på at få en fri offentlig debat om væsentlige samfundsemner.

Inden for de senere år har flere europæiske lande derfor – netop under henvisning til ytringsfriheden – besluttet at afskaffe bestemmelsen, ligesom bl.a. FN's Menneskerettighedskomiteé og Europarådet generelt anbefaler en ophævelse.

En beslutning om afskaffelse af blasfemibestemmelsen indebærer fra Venstres side en samlet afvejning af de hensyn og argumenter, der er beskrevet i Straffelovsrådets udtalelse om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 om blasfemi (Justitsministeriets betænkning nr. 1548/2014). Herudover foreligger der nu en vurdering af situationen i lande, hvor bestemmelsen for nylig er afskaffet, jf. Justitsministeriets notat af den 27. maj 2017. Dette notat viser bl.a., at der i Norge, Holland og Island ikke har været trusler, fysiske manifestationer, sikkerhedsmæssige eller udenrigspolitiske konsekvenser. På det nu foreliggende grundlag kan Venstre stemme for lovforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod Poulsen (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)
Dennis Flydtkjær (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V)
Britt Bager (V) Jakob Engel-Schmidt (V) Carl Holst (V) Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA)
Christina Egelund (LA) Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S) Lars Aslan Rasmussen (S)
Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfmd. Rasmus Prehn (S) Trine Bramsen (S) Kaare Dybvad (S)
Rune Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Carolina Magdalene Maier (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV)
Zenia Stampe (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 170

Bilagsnr.	Titel
1	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Udkast til betænkning
4	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	2. udkast til betænkning
6	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	3. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 170

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om trusselsniveauet ved en afskaffelse af straffelovens § 140 om blasfemi, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvorvidt Straffelovrådet på tidspunktet for afgivelsen af betænkning nr. 1548 om »de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 om blasfemi« var vidende om afgørelserne truffet af henholdsvis Statsadvokaten i Viborg den 28. april 1997 (Jnr. SA5-1997-6204-0001 75) og Rigsadvokaten den 13. januar 1998 (Journal nr. 545/97 JCH/kw), til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor de nævnte afgørelser ikke indgår i Straffelovrådets betænkning, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvorvidt Straffelovrådets betænkning og i særdeleshed konklusionen om, at afbrænding af hellige bøger må antages at være strafbar, hviler på et ufuldstændigt grundlag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	MFU spm., om ministeren vil indhente oplysninger om de erfaringer, som Norge, Island og Holland har gjort sig i forbindelse med ophævelse af blasfemiparagraffer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvilke begrænsninger i ytringsfriheden der findes i dag i straffeloven, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om der inden for de seneste 10 år i straffeloven er indført nye eller yderligere begrænsninger af ytringsfriheden, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke straffelovsbestemmelser der eksempelvis vil kunne finde anvendelse i det tilfælde, straffelovens blasfemibestemmelse ophæves, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorfor straffelovens blasfemibestemmelse netop er placeret i straffelovens kapitel om »Forbrydelser mod den offentlige orden og fred«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

- 10 Spm. om, hvor mange anmeldelser man har modtaget i den tid, bestemmelsen har været gældende eller i anden afgrænset periode, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om, hvad der fremgår i henhold til lovbestemmelsens forarbejder og relevant litteratur som den interesse, der skal beskyttes ved blasfemi-bestemmelsen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå